

L'ocupació del Sàhara

© David Martínez / Tindouf

Des de la seva fundació, l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears (AAPSIB) ha desenvolupat nombroses activitats per ajudar el poble sahrauí a defensar-se de la violació continuada dels seus drets al Sàhara ocupat, per millorar les duríssimes condicions de vida als Campaments de Refugiats Sahrauís en territori algerià, i per donar a conèixer i sensibilitzar la nostra societat sobre la dramàtica situació que viu el poble sahrauí.

Enguany es compliran 33 anys de l'ocupació militar del territori del Sàhara Occidental pel Marroc, a l'empara de l'agonia del dictador Franco, mentre l'ONU mirava cap a un altre costat malgrat els seus propis principis i resolucions, actitud que per cert les Nacions Unides han mantingut fins avui. A més, els diferents governs espanyols de la democràcia s'han oblidat dels compromisos derivats de la condició de potència colonial, i el poble sahrauí resta dividit entre una part a l'exili, al desert d'Algèria, i l'altra sotmesa per l'opressió d'un regne medieval i tirànic, davant la indiferència de la comunitat internacional.

L'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes s'ha fet ressò de les terribles condicions de vida als Campaments de Refugiats Sahrauís, vora Tindouf (Algèria), i moltes de les activitats s'han adreçat a pal·liar les enormes carències que hi pateixen (campanyes de salut, caravanes humanitàries de medecines i aliments, material escolar, forns de pa, vehicles, cursos de formació, etc.). L'arrel, però, d'aquest greu problema és directament política i té uns responsables clars: el Regne del Marroc, l'ONU i el Govern espanyol, en primer lloc, i la hipocresia de la comunitat internacional que, per raons geopolítiques, impedeixen l'exercici

Occidental, 33 anys després: els drets humans i nosaltres

del dret a l'autodeterminació i a la independència del poble sahrauí, d'acord amb la legalitat internacional i les resolucions de l'ONU.

Sí, hem fet moltes coses per ajudar aquest poble germà llençat a l'exili, però no ens hem oblidat de tots aquells sahrauís que, tot i que viuen a la seva terra, pateixen el destí dels ocupats per una potència estrangera. Podem imaginar-nos quines són les condicions de vida d'uns "súbdits" de segona categoria, que viuen a la seva terra ocupada per un dels exercits més nombrosos i corruptes d'Àfrica. Quines seran les expectatives de vida dels sahrauís, si el poble marroquí ha de fugir de la misèria, l'explotació i l'opressió? I tanmateix els mitjans de comunicació a

pateixen tortures i desterrament, l'expulsió dels llocs de feina i confinaments en presons secretes. Els judicis són una farsa (com testimonien els informes dels advocats espanyols del Consell General del Poder Judicial, que pogueren assistir a un grapat de "judicis", i Amnistia Internacional, entre altres organitzacions). L'arbitrarietat és la norma.

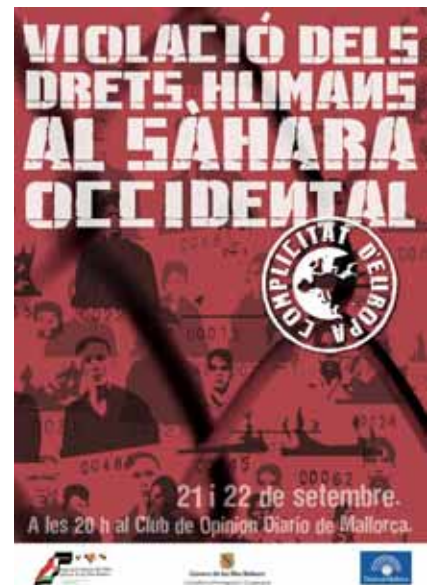
La majoria dels nostres conciutadans coneixen més la situació dels sahrauís exiliats, així com la nostra acció en aquest camp, que la realitat al Sàhara sota l'Administració marroquina. Per tant, l'Associació ha fet un seguit d'activitats, des dels nostres pobres mitjans i des de la llunyania, per tal de sensibilitzar la nostra societat davant la violació sistemàtica dels seus drets al Sàhara ocupat, i del sacrifici i la lluita dels sahrauís a l'interior del seu país per la llibertat, la justícia i la democràcia. Amb aquestes accions, contribuïm des d'aquí a la seva lluita justa, com feren per tot Europa i

penes destinen, de vegades, unes quantes línies als problemes d'un poble tan proper per motius històrics i sentimentals.

Des de maig de 2005, el Sàhara s'ha rebel·lat contra els invasors. La començaren joves sahrauís dels territoris ocupats, i de llavors ençà aquesta *intifada* sahrauí no s'ha aturat i cada vegada més gent s'afegeix a la lluita. La seva és una lluita pacífica, amb manifestacions i denúncies de les seves condicions de vida, i la resposta de les autoritats d'ocupació marroquina ha estat la repressió més ferotge. Els militants sahrauís defensors dels drets humans, al Sàhara ocupat, són objecte de persecució, d'empressonament i d'actes violents de tota casta,

arreu del món, milers de ciutadans en solidaritat amb nosaltres quan patiem la dictadura franquista.

Des dels inicis de la llarga lluita per la independència, els sahrauís han patit "desaparicions" (el primer cas ja durant l'època colonial espanyola), i, com ha succeït a l'Argentina i a altres països de Sud-amèrica, des del moment de la invasió marroquina aquesta és una pràctica política habitual. L'Associació de les Illes encapçala des de 1993 la Campanya d'Adopció Simbòlica de Desapareguts Sahrauís, ratificada un any més tard per l'Oficina Internacional pel Respecte dels Drets Humans al Sàhara Occidental (BIRDHSO), amb seu

Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears

a Ginebra. El departament de Drets Humans de la nostra Associació és el corresponsal, a l'Estat espanyol, de la BIRDHSO i s'encarrega de traduir la carta del mes i de remetre-la a les famílies "adoptants", amb tota la informació disponible. És responsable també de la traducció i distribució de la revista de l'Oficina de Ginebra *El Karama*.

“L'arrel d'aquesta sagnant situació és el règim colonialista que manté el Regne del Marroc en el Sàhara Occidental, la inoperància de les Nacions Unides i la complicitat de l'Estat espanyol i d'altres potències”

En commemoració del dia del Desaparegut Sahrauí (17 de juny), hem organitzat cada any diferents actes: escenificació amb dansa contemporània, xerrada de l'activista Alí Salem Tamek, alliberat de les presons marroquines i tornat a empresonar quan retornà al Sàhara ocupat, qui es va declarar en vaga de fam juntament amb altres presos polítics sahrauís. Aquesta resposta dels defensors dels drets humans dins el seu territori ens va esperar a organitzar una vaga de fam de 24 hores, primer a Madrid amb la resta del moviment solidari arreu d'Espanya i més tard a ca nostra, al passeig del Born. A més, hem convocat concentracions i manifestacions, exhibició de fils, rodes de premsa, etc., per tal de denunciar la situació inhumana dels sahrauís a la seva pròpia terra. Així mateix, s'han fet cicles de conferències sobre aquest tema, amb la

participació no només de sahrauís sinó també d'intel·lectuals i activistes marroquins pels drets humans. L'any passat, el Col·legi d'Advocats de les Illes acollí una conferència sobre la desaparició forçada de persones, i es tractaren els casos argentins i sahrauís.

A més de la legislació internacional que prohibeix l'espoli dels recursos naturals dels territoris no descolonitzats (el Sàhara és el darrer a l'Àfrica), l'Oficina Jurídica de l'ONU establí l'any 2002 l'obligació del Regne del Marroc de respectar els drets dels sahrauís als seus recursos quan unes multinacionals signaren acords de prospecció de petroli i d'altres amb el règim ocupant. L'Associació ha organitzat

diverses jornades d'informació sobre aquest aspecte, gairebé amagat a l'opinió pública, de l'intent d'annexió del Sàhara Occidental, com per exemple els acords signats per la Unió Europea sobre pesca amb el Marroc, on es negocien els bancs de pesca sahrauís!

Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears

© David Martínez / Tindouf

Pel que fa a la política informativa dels mitjans espanyols respecte a la situació del Sàhara Occidental, una política “d’es-truç”, en el millor dels casos, hem denunciat el mur de silenci interessat a través de conferències en què periodistes valents i de prestigi han analitzat aquest bloqueig informatiu.

La pràcticament desconeguda situació als territoris ocupats del Sàhara, i encara més des de l’inici de la *intifada* sahrauí, ha estat objecte de preocupació del moviment solidari, que l’ha intentada descobrir mitjançant viatges

al Sàhara ocupat per part dels parlamentaris balears solidaris amb el poble sahrauí. Però les autoritats marroquines en varen prohibir l’entrada al país, tal com aquests parlamentaris denunciaren en un acte públic.

Com dèiem, l’arrel d’aquesta situació sagnant és el règim colonialista que manté el Regne del Marroc en el Sàhara Occidental des de 1975, la inoperància de les Nacions Unides i la complicitat de l’Estat espanyol i d’altres potències. En aquest sentit, l’Associació ha promogut nombroses activitats (manifestacions,

xerrades, mocions institucionals, signatures de manifestos, exposicions i un llarg etcètera) per tal de donar suport al poble sahrauí en la lluita pel reconeixement efectiu del seu dret a la independència, tasca que considerem irrenunciable, perquè la llibertat dels pobles oprimits ens fa més lliures a tots.

Article elaborat per l’Associació d’Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears
www.aapsib.com

EL CONFLICTE DEL SÀHARA OCCIDENTAL

Ara fa 32 anys que es proclamà la República Sahariana, però la nació sahrauí –reconeguda pel seu entorn geopolític natural (la Unió Africana) i per països de diversos continents– continua sumida en la batalla desigual que manté amb el Marroc per afirmar la seva plena sobirania com a nació independent.

L’Organització de les Nacions Unides, a través de múltiples resolucions, i els seus diversos organismes, com ara la Comissió de Descolonització, mantenen el Sàhara Occidental a la llista de territoris no autònoms, és a dir, subjecte a processos de descolonització, la qual cosa n’obstaculitza l’accés a la independència.

Recentment, el secretari general de l’ONU, Ban Ki-moon, recomanà a les parts en conflicte, el Front Polisari i el Regne del Marroc, que iniciessin negociacions directes, sota l’auspici de l’ONU, per arribar a una solució política mútuament acceptable que assegurí el dret a la lliure determinació del poble sahrauí. També, manifestà la seva preocupació per la situació dels drets humans al Sàhara Occidental.

El mes de març passat conclouïa la quarta ronda de negociacions, sense que hi hagi hagut cap punt de trobada entre les dues parts. El Marroc únicament considera vàlida la seva proposta, que tracta de legitimar l’ocupació il·legal del nostre país

a través d’una anomenada autonomia en el marc d’una pretesa sobirania sobre el territori. Aquesta fórmula viola el principi de l’autodeterminació, perquè imposa al poble sahrauí una única opció: l’annexió del Sàhara Occidental a la potència ocupant, en detriment de la legítima independència.

Mentrestant, el Front Polisari reafirma la necessitat de la celebració d’un referèndum d’autodeterminació, on el poble sahrauí tingui el dret i l’oportunitat d’eleger entre totes les opcions acordades per les parts, fins i tot la independència.

Fadel Bamba, delegat adjunt del Front Polisari a les Balears